

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

РОЗСЛІДУВАННЯ, ОБЛІК І АНАЛІЗ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ, ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ТА АВАРІЙ

II семестр 2024-2025 навчального року

освітній рівень другий (магістр)

галузь знань 27 Транспорт

спеціальність 275.02 Транспортні технології (залізничний транспорт)

освітня програма: - Організація перевезень і управління на транспорті;

- Митний контроль на транспорті (залізничний транспорт);

- Організація міжнародних перевезень;

Час та аудиторія проведення занять: Згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

КОМАНДА ВИКЛАДАЧІВ

Лектор: Козодой Дмитро Сергійович

Контакти: 38 (057) 730-10-56, e-mail: Kozodoy@kart.edu.ua

Години прийому та консультацій: 13.00-14.00 вівторок - четвер

Веб-сторінки курсу:

Веб сторінка курсу: <https://do.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://zakon.rada.gov.ua/>,

<http://dsp.gov.ua/>, <http://uazakon.com/>, <http://www.nau.ua>.

В сучасних умовах кваліфікованому фахівцю край необхідні знання та вміння застосовувати в своїй професійній діяльності нормативно-правову базу України з питань розслідування, обліку і аналізу нещасних випадків, професійних захворювань та аварій в Україні, алгоритми дій учасників розслідування при настанні нещасного випадку, профзахворювання чи аварії; правила оформлення матеріалів розслідування тощо. Курс має на меті сформувати та розвинути такі компетентності студентів:

1. Інтегральну компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, під час практичної діяльності або у процесі навчання, яка передбачає застосування теорій та методів проведення моніторингу, запобігання виникненню аварій, надзвичайних ситуацій, нещасним випадкам (на виробництві) і професійним захворюванням, оцінювання їх можливих наслідків та їх ліквідування.

2. Загальні компетентності

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Навички міжособистісної взаємодії.

Здатність працювати як в команді, так і автономно.

3. Фахові компетентності

Усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ цивільного захисту, охорони праці; дотримання основних принципів здійснення цивільного захисту та державної політики з питань охорони праці.

Здатність до оцінювання ризиків виникнення та впливу надзвичайних ситуацій на об'єктах суб'єкта господарювання та ризиків у сфері безпеки праці.

Здатність до аналізу й оцінювання потенційної небезпеки об'єктів, технологічних процесів та виробничого устаткування для людини й навколишнього середовища.

Здатність обґрунтовувати та розробляти заходи, спрямовані на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, захист населення і територій від надзвичайних ситуацій, забезпечення безпечної праці та запобігання виникненню нещасних випадків і професійних захворювань.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо Вас цікавлять проблеми виробничого травматизму, професійних захворювань та аварій, дослідження їх причин, організація ефективного їх розслідування. Якщо Ви бажаєте досконало володіти питаннями захисту прав постраждалих від нещасних випадків, профзахворювань та аварій на виробництві, класифікації нещасних випадків, тоді Вам потрібен саме цей курс!

Від здобувачів очікується: базове розуміння вступу до спеціальності та безпеки життєдіяльності.

Дві третини курсу присвячені основним питанням розслідування нещасних випадків на виробництві та нещасних випадків невикробничого характеру, професійних захворювань і аварій, а інша третина курсу розглядає питання звітності, обліку і аналізу інформації про нещасні випадки, професійні захворювання та аварії.

Команда викладачів і наші колеги-виробничники будуть готові надати будь-яку допомогу з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті і особисто - у робочий час.

Огляд курсу

Курс вивчається на протязі семестру, з лютого по травень, і дає студентам глибоке розуміння проблем розслідування, обліку і аналіз нещасних випадків, професійних захворювань та аварій, забезпечує надійну основу для захисту власних прав під час виникнення подібних ситуацій при виконанні трудових обов'язків.

Курс складається з однієї лекції на тиждень та одного практичного заняття на два тижня. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та під час виконання розрахунково-графічної роботи з складання актів розслідування нещасного випадку на виробництві.

Практичні заняття курсу також передбачають опрацювання питань аналізу стану виробничого травматизму, профзахворювань та аварій в Україні та у світі, алгоритмів розслідування.

Виконання завдань супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формує у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету у розділі «<http://do.kart.edu.ua/>» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. Під час обговорення ми запропонуємо вам критично поміркувати та проаналізувати існуючу ситуацію з виробничим травматизмом і профзахворюваннями в Україні та порівняти її з ситуацією в інших країнах. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, Вашу думку з наведених нижче питань!

Приклади питань для обговорення доступні на слайдах відповідних презентацій. Ось деякі з них:

1. Дайте визначення поняттю нещасний випадок..
2. Які нещасні випадки належать до нещасних випадків невиробничого характеру.?
3. Поясніть поняття «людський фактор» та його зв'язок з нещасними випадками на виробництві.
4. Які нещасні випадки належать до нещасних випадків виробничого характеру?
5. Назвіть основні причини професійної захворюваності в Україні.

Теми лекційного курсу

Тема 1. Законодавча та нормативна база України з розслідування нещасних випадків на виробництві та невиробничого характеру

Тема 2. Класифікація нещасних випадків та причини їх виникнення

Тема 3. Розслідування нещасного випадку комісією підприємства

Тема 4. Спеціальне розслідування нещасних випадків

Тема 5. Розслідування нещасних випадків невиробничого характеру

Тема 6. Характеристика професійних хвороб та причин їх виникнення в Україні

Тема 7. Встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням (отруєнням) або трудовим каліцтвом

Тема 8. Організація і проведення розслідування та обліку професійних захворювань, отруень Ч.1

Тема 8. Організація і проведення розслідування та обліку професійних захворювань, отруень Ч.2

Тема 9. Організація і проведення розслідування та обліку аварій на виробництві Ч.1

Тема 9. Організація і проведення розслідування та обліку аварій на виробництві Ч.2

Тема 10. Звітність та інформація про нещасні випадки, аналіз їх причин

Тема 11. Звітність та інформація про професійні захворювання та аварії, аналіз їх причин

Тема 12. Державні органи та організації, що займаються статистичним обліком травматизму, професійних захворювань та аварій Ч.1

Тема 12. Державні органи та організації, що займаються статистичним обліком травматизму, професійних захворювань та аварій Ч.2

Теми практичних занять

П31. Структура нормативної документації України з питань розслідування нещасних випадків на виробництві та невиробничих нещасних випадків.

П32. Аналіз стану виробничого травматизму в Україні та у світі.

П33. Алгоритм розслідування виробничого нещасного випадку.

П34. Аналіз стану професійної захворюваності в Україні та у світі

П35. Алгоритм розслідування професійного захворювання.

П36. Основні положення Міжнародної статистичної класифікації хвороб та споріднених проблем здоров'я

П37. Аналіз безпеки та ризику аварій на об'єкті

П38. Форми звітності про нещасні випадки, професійні захворювання та аварії

ПРАВИЛА ОЦІНЮВАННЯ

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C

ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Індивідуальні завдання.

В якості індивідуальних завдань передбачено виконання студентами розрахунково-графічної роботи «Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві», що містить наступні складові:

Розділи	Відсоток обсягу РГР
1. Загальні положення	10%
2. Алгоритм дій роботодавця при отриманні повідомлення про нещасний випадок.	20%
3. Оформлення акту форми Н-5.	30%
4. Оформлення акту форми Н-1.	40%

За виконання завдання нараховується до 25 балів до поточного модульного контролю.

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову не нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50% лекційних занять у модулі без поважних причин. За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. Максимальна сума становить 15 балів.

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити Вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати Вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власної залученості. Максимальна сума становить 7 балів.

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 7 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 6 балів). Ступінь залученості визначається участю у роботі дискусійного клубу з питань правових відносин між працівником та роботодавцем в галузі охорони праці. Максимальна сума становить 20 балів.

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання. Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.

Залік:

- Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача.

Команда викладачів:

Козодой Дмитро Сергійович (<http://kart.edu.ua/pro-kafedry-op-ta-ns-ua/kolectuv-kafedru-op-ta-ns-ua/kozodoy-ds-ua>) – доцент кафедри охорони праці та навколишнього середовища. Дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук захистив за спеціальністю 05.26.01 - «Охорона праці». Напрямки наукової діяльності: управління професійним ризиком, удосконалення СУОП на залізничному транспорті, безпека праці та запобігання аварійним ситуаціям при виконанні робіт з небезпечними вантажами, зниження виробничого шуму.

Очікувані результати навчання:

За результатами курсу ви навчитесь:

Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.

Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, спілкуватися українською професійною мовою; читати й розуміти фахову іншомовну літературу, використовуючи її у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички щодо організації культурного діалогу на рівні, необхідному для професійної діяльності.

Обирати оптимальні заходи і засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям.

Розробляти та використовувати технічну документацію, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій.

Пояснювати номенклатуру, класифікацію та параметри уражальних чинників джерел техногенних і природних надзвичайних ситуацій та результати їх впливів.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>